

විෂයය

බුද්ධ ධර්මය

9 - ශ්‍රේණිය

නිපුණතාව 6.0

: බුදු දහමට අනුව ජීවිතය හා ලෝකය හැඳින් ගෙන ප්‍රඥාවන්ත ජීවිතයක් ගත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 9.6.3

: බුදු දහමේ ඉගැන්වෙන කර්මය හැඳින් පාපයෙන් වැළකී කුසලයෙහි යෙදේ.

පාඩම

16 පාඩම (නොකර පවිකම් කරමු පින්කම්)

- 1 බුදුසමයට අනුව කර්මය යනු කුමක් ද?
- 2 බුදු දහමෙහි කර්මය විග්‍රහ කොට ඇති පාලි පාඨය හා එහි තේරුම ලියන්න.
- 3 රජගහනුවර වාසය කළ ශාස්තෘන් හය දෙනකු නම් කරන්න.
- 4 පුද්ගලයා විසින් රැස්කරන දෙආකාර වූ කර්ම නම් කරන්න.
- 5 කුසල මූල හා අකුසල මූල වෙන වෙන ම නම් කරන්න.
- 6 මනෝ පුබ්බංගමා ධම්මා... ගාඨාද්වය සම්පූර්ණ කර ඒවායෙහි තේරුම් ලියා දක්වන්න.
- 7 දස කුසල් කවරේ ද?
- 8 දස අකුසල් ලියා දක්වන්න.
- 9 බුදුරජාණන් වහන්සේට විපාක දුන් අකුසල කර්ම හතරක් ලියා ඒවා විපාක දීමට හේතු දක්වන්න.
- 10 කර්මය මැන බැලිය හැකි ප්‍රධානතම මිණුම් දණ්ඩ කුමක් ද?
- 11 දස පුණ්‍ය ක්‍රියා නම් කරන්න.

විෂය

බුද්ධ ධර්මය

9 - ශ්‍රේණිය

නිපුණතාව 6.0

: බුදු දහම අනුව ජීවිතය හා ලෝකය හැඳින් ගෙන ප්‍රඥාවන්ත ජීවිතයක් ගත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 9.6.4

: දෛනික සිදුවීම් හේතුවල සබඳතාව අනුව විශ්ලේෂණය කර දක්වයි.

පාඩම

17 පාඩම (හේතුව ඵලය වෙයි ඵලය හේතුව වෙයි)

- 1 හේතුවල දහම හඳුන්වන වෙනත් නමක් ලියන්න.
- 2 හේතුවල දහම ඇතුළත් කෙටි සූත්‍රය හා එහි අර්ථය ලියන්න.
- 3 උපතිස්ස පිරිවැජියා අස්සඪි තෙරුන් හමු වූ මුල් ම අවස්ථාවේ දේශනා කළ ගාථාව හා එහි අර්ථය ලියන්න.
- 4 බුදුවරුන් ලොව උපන්න ද නූපන්න ද ලොව පවත්නා පරම සත්‍ය කුමක් ද?
- 5 පාසල් දරුවන් හේතුවල දහම පිළිබඳ ව දැන සිටීම වැදගත් වන්නේ ඇයි ? කරුණු පහකින් ලියා දක්වන්න.

විෂය

බුද්ධ ධර්මය

9 - ශ්‍රේණිය

නිපුණතාව 7.0

: ජීවී අජීවී පරිසරයට හිතකාමී ව හැසිරෙයි.

නිපුණතා මට්ටම 9.7.1

: සියලු සතුන්ට ලොව ජීවත් වීමට ඇති අයිතිය පිළිගෙන ප්‍රවණ්ඩත්වයෙන් තොර ව සාමකාමී ව නිවැරදි ජීවිතයක් ගත කරයි.

පාඩම

18 පාඩම (සාමකාමී ජීවිතයක් ගත කරමු)

- 1 බෞද්ධ ගිහියෙකු විසින් රැකිය යුතු නිත්‍ය ශීලය කුමක් ද?
- 2 සියල්ලෝ ම දඬුවමට බිය බව දක්වමින් දේශනා කොට ඇති ගාථාවේ සම්පූර්ණ කර ඒවායෙහි තේරුම් ලියා දක්වන්න.
- 3 දානය පුරුදු පුහුණු කිරීම නිසා අපගෙන් සමාජයට යහපත සැලසෙන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
- 4 අසීමිත ව මෛත්‍රිය පැතිරවීම සඳහා අප විසින් මනස මෙහෙයවිය යුත්තේ කෙසේ ද?
- 5 බෞද්ධ දර්ශනයේ පදනමට අයත් අංග දෙකක් ලියන්න.
- 6 ‘අත්තුපනායික ධර්මපර්යාය’ යනු කුමක් ද?
- 7 මෛත්‍රියෙන් යුතු සිසුවෙකු තුළ දැකිය හැකි ගුණාංග පහක් ලියන්න.
- 8 අපාදකේහි මේ මෙන්තං යන ගාථාව සම්පූර්ණ කරන්න.

විෂය

බුද්ධ ධර්මය

9 - ශ්‍රේණිය

නිපුණතාව 7.0

: ජීවි අජීවි පරිසරයට හිතකාමී ව හැසිරෙයි.

නිපුණතා මට්ටම 9.7.2

: කායික නිරෝගීතාවට අදාළ ක්‍රමෝපාය අනුගමනය කරයි.

පාඩම

19 පාඩම (ආරෝග්‍ය පරමාලාභා)

- 1 'ආරෝග්‍ය පරමා ලාභා' යන්නෙහි අර්ථය ලියන්න.
- 2 පංච ශීලයෙහි තෙවන හා පස්වන ශික්ෂාපද ආරක්ෂා කිරීම කායික නිරෝගීතාව පවත්වා ගැනීමට උපකාරී වන්නේ කෙසේ ද?
- 3 ආහාර අනුභවයෙන් අප අපේක්ෂා කළයුතු ප්‍රධානතම කරුණු මොනවා ද?
- 4 බුදු දහමේ ඉගැන්වෙන ආකාරයට ලොව පවත්නා බලවත්ම රෝගය කුමක් ද?
- 5 ආහාර අනුභවයේ දී අප සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු පහක් ලියන්න.
- 6 හික්ෂුන් වහන්සේගේ නිරෝගීතාව පවත්වා ගැනීමට බුදුරදුන් අනුදන් පිළිවෙත් පහක් ලියා දක්වන්න.
- 7 වර්තමාන සමාජයට ගැලපෙන නිරෝගී ජීවිතයක් ගතකිරීම සඳහා පාසල් දරුවන් විසින් පුරුදු පුහුණු කළයුතු ඵලදායී පිළිවෙත් දහයක් ලියන්න.

විෂය

බුද්ධ ධර්මය

9 - ශ්‍රේණිය

නිපුණතාව 8.0

: ශාසන ඉතිහාසය හා ශ්‍රී ලාංකික බෞද්ධ උරුමය හැඳින් වීම
උරුමය රැක ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 9.8.1

: දෙවන හා තෙවන ධර්ම සංගායනා අධ්‍යයනය කර සසුන රැක
ගැනීමට දායක වෙයි.

පාඩම

20 පාඩම (ගැටලු විසඳන සසුන් පිළිවෙත)

- 1 බුදුරජාණන් වහන්සේ ශාක්‍ය ජනපදයෙහි ‘වේධඤ්ඤ’ නම් උයනෙහි වැඩවසමින් ‘චූන්ද තෙරුන්’ අමතා කළ ප්‍රකාශය ලියා දක්වන්න.
- 2 දෙවන ධර්ම සංගායනාව පැවැත්වීමට බලපාන ලද ආසන්නතම හේතුව කුමක් ද?
- 3 දස අකැප වස්තුව නම් කරන්න.
- 4 ‘පටිසාරණීය කර්මය’ යනු කුමක් ද?
- 5 ‘උක්ඛේපනීය කර්මය’ යනු කුමක් ද?
- 6 දෙවන හා තෙවන ධර්ම සංගායනා ඇසුරින් පහත සඳහන් තොරතුරු සම්පූර්ණ කරන්න

	දෙවන ධර්ම සංගායනාව	තෙවන ධර්ම සංගායනාව
ආසන්නතම හේතුව		
පැවැත් වූ කාලය		
මූලිකත්වය		
අනුග්‍රාහකත්වය		
සහභාගී වූ පිරිස		
ස්ථානය		
ගත වූ කාලය		
ප්‍රතිඵල		

- 7 ධර්ම සංගායනා තුළින් අපගේ ජීවිතයට ගතහැකි ආදර්ශ පහක් ලියන්න.

විෂය

බුද්ධ ධර්මය

9 - ශ්‍රේණිය

නිපුණතාව 8.0

: ශාසන ඉතිහාසය හා ශ්‍රී ලාංකික බෞද්ධ උරුමය හැඳින් වීම
උරුමය රැක ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 9.8.2

: බුදු දහමින් පෝෂණය වූ හෙළ සාහිත්‍ය හා කලා නිර්මාණ ධාර්මික
ව රසාස්වාදයේ යෙදෙමින් ඒවා ආරක්ෂා කිරීමටත් නව නිර්මාණ
බිහි කිරීමටත් දායක වෙයි.

පාඩම

21 පාඩම (සුරකිමු හෙළ කලා කෙත)

- 1 බෞද්ධ කලා නිර්මාණ පහක් නම් කරන්න.
- 2 බෞද්ධ චිත්‍ර ඇඳීමට මූලික කරගත් මූලාශ්‍ර පහක් නම් කරන්න.
- 3 බෞද්ධ වාස්තු විද්‍යාත්මක නිර්මාණ පහක් නම් කරන්න.
- 4 වෛත්‍ය ආශ්‍රිත කලා නිර්මාණ පහක් නම් කරන්න.
- 5 අනුරාධපුර යුගයට අයත් චිත්‍ර දැකිය හැකි ස්ථාන 3 ක් නම් කරන්න ?
- 6 පොළොන්නරු යුගයට අයත් චිත්‍ර දැකිය හැකි ස්ථාන පහක නම් ලියන්න.
- 7 බෞද්ධ වාස්තු විද්‍යාවේ දියුණුවට සාක්ෂි සපයන ඉපැරණි සිද්ධස්ථාන පහක් නම් කරන්න.
- 8 වටදාගෙය දැකිය හැකි ස්ථාන තුනක් නම් ලියන්න.
- 9 දැනට ශේෂව ඇති අනුරාධපුර යුගයේ රචිත බෞද්ධ ග්‍රන්ථ මොනවා ද?
- 10 නම්කර ඇති කෘති ඇසුරින් පහත සඳහන් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

කෘතියේ නම	ලියවුණු යුගය	කතුවරයා	ලිවීමේ අරමුණ
අමාවතුර			
පූජාවලිය			
ථූපචංශය			
සද්ධර්මාලංකාරය			
බුද්ධගුණ අලංකාරය			
ගුත්තිල කාව්‍ය			

විෂය

බුද්ධ ධර්මය

9 - ශ්‍රේණිය

නිපුණතාව 9.0

: බෞද්ධ ආර්ථික හා රාජ්‍ය පාලන වින්‍යය හැඳින් ගෙන ඒ අනුව ක්‍රියා කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 9.9.1

: බුදු දහම ට අනුව සාර්ථක ජීවිතයක් ගත කිරීම සඳහා ණය නොවීමේ හා නිවැරදි දිවි පැවැත්මේ අගය දැන ක්‍රියා කරයි.

පාඩම

22 පාඩම (ණය නොවී සතොසින් ගෙවමු දිවිමග දැහැමින)

- 1 'සමජීවිකතාව' යනු කුමක් ද?
- 2 'අජීවිකතාව' හා 'මහිවිකතාව' යන වචනවල අර්ථ ලියන්න.
- 3 'අනවජ්ජ සුඛය' යනු කුමක්දැ යි පැහැදිලි කරන්න.
- 4 සම්මා ආජීව යන්න විස්තර කරන්න.
- 5 බුදුදහමේ ඉගැන්වෙන ධාර්මික ධනෝපායන මාර්ග දහයක් නම් කරන්න.
- 6 බුදු දහමට අනුව අධාර්මික වෙළෙඳාම් පහ කවරේ ද?
- 7 වෙළෙඳාමේ දී ඇතමුන් සිදු කරන තුන් ආකාර වූ වංචාවන් කවරේ ද?
- 8 ණය නොවී ජීවත් වීමෙන් ලබන සෑපය හඳුන්වන්නේ කවර නමකින් ද?
- 9 අධ්‍යාත්මික ජීවත්වීම සඳහා සමාජයට ලබාදිය හැකි මාර්ගෝපදේශ පහක් ලියන්න.

විෂය

බුද්ධ ධර්මය

9 - ශ්‍රේණිය

නිපුණතාව 9.0

: බෞද්ධ ආර්ථික හා රාජ්‍ය පාලන වින්‍යනය හැඳින් ගෙන ඒ අනුව ක්‍රියා කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 9.9.2

: දසරාජ ධර්ම හැඳින් දැනුම් නායකත්ව ලක්ෂණ ප්‍රගුණ කරයි.

පාඩම

23 පාඩම (රාජා භවතු ධම්මිකෝ)

- 1 දසරාජ ධර්ම ඇතුළත් ජාතක කතාවක් නම් කරන්න.
- 2 දසරාජ ධර්ම නම් කරන්න.
- 3 දසරාජ ධර්ම තුළ දානය යන්නෙන් අදහස් කරන වටිනා සංකල්පය ශිෂ්‍ය ජීවිතය තුළ ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේ කෙසේ දැ යි විස්තර කරන්න.
- 4 ‘අත්තුක්කංසනය’ හා ‘පරවම්භනය’ යන වචනවල අර්ථ ලියා දක්වන්න.
- 5 ශිෂ්‍යනායක තනතුර වඩාත් ඵලදායී කර ගැනීමට දසරාජ ධර්ම උපයෝගීකරගත හැකි ආකාරය පිළිබඳ කරුණු දහයක් ලියා දක්වන්න.

විෂය

බුද්ධ ධර්මය

9 - ශ්‍රේණිය

නිපුණතාව 10.0

: නිර්වාණය අරමුණු කොටගෙන ආර්ය මාර්ගයේ ගමන් කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 9.10.1

: ශ්‍රද්ධාව හා එහි ප්‍රභේද හැඳින් සැදැහැනි ව කටයුතු කරයි.

පාඩම

24 පාඩම (නිවන් මගෙහි බීජය ශ්‍රද්ධාවයි)

- 1 බුදු දහමේ පරම නිෂ්ඨාව කුමක් ද?
- 2 ත්‍රිවිධ රත්නයේ ගුණ දැන ඇතිකර ගන්නා ප්‍රසාදය හඳුන්වන නම කුමක් ද?
- 3 මෙලොව දියුණුව ළඟාකර ගැනීම සඳහා වැඩිය යුතු සතර සම්පදා කවරේ ද?
- 4 පංචබල නම් කරන්න.
- 5 නිවන් කරා යාමට අවශ්‍ය වරණ ධර්ම පහ නම් කරන්න.
- 6 ශ්‍රද්ධාවේ මූලික ප්‍රභේද කවරේ ද?
- 7 පෙළ අටුවාවෙහි සඳහන් වන ශ්‍රද්ධාවේ මූලික ප්‍රභේද කවරේ ද?
- 8 ආධ්‍යාමික වශයෙන් ධනවත් භාවය ප්‍රකට කරන පුද්ගලයෙකු සතු සප්ත ගුණාංග කවරේ ද?